SOS Balaton: kutatók, civilek és helyi közösségek is erősebb Balaton-védelmet sürgetnek

A kormány társadalmi egyeztetésre bocsátott jogszabálytervezete a Balaton védelmében új eszközöket teremtene a további túlzott beépítés korlátozására, ugyanakkor a HUN-REN Balatoni Limnológiai Kutatóintézet friss állásfoglalásában ennél is szélesebb, hosszabb távú védelmet és ötéves moratóriumot sürget.
Közben a helyi összefogás tovább erősödik: november 28-án Keszthely város első balatoni önkormányzatként jelenti be csatlakozását az SOS Balaton kezdeményezéshez. A Kék Ernyő Szövetség pedig részletes jogi véleménycsomagot adott be a törvényalkotási munkához.

Fontos előrelépés

Az SOS Balaton fontos előrelépésnek tartja, hogy a kormány felismerte a Balaton túlzott beépítésének problémáját, és új jogi eszközöket kíván teremteni a még megmaradt természetes és természetközeli területek védelmére. A tervezet lehetővé tenné, hogy a kormány meghatározott területeken változtatási, telekalakítási és építési tilalmat rendeljen el. Erősödne a nádasok védelme, bővülne az önkormányzatok és az állam elővásárlási joga a vízparti területeken, szigorodnának a beépítési paraméterek, és több olyan kiskapu is szűkülne, amely a mezőgazdasági és zártkerti területek fokozatos beépülését segítheti.

A civil kezdeményezés szerint azonban ez még csak az első lépés. Az új tilalmi lehetőség jelenlegi formájában csak a Vízparti Terv által érintett, viszonylag szűken lehatárolt területeken alkalmazható, miközben a Balaton ökológiai rendszere jóval túlterjed a közvetlen vízparton. Egyelőre az sem látható, pontosan milyen területekre alkalmazná majd a kormány az új védelmet, mekkora kiterjedésben és milyen tudományos szempontok alapján. A tervezet arra sem ad teljes körű választ, hogyan lehet megállítani a már engedélyezett vagy folyamatban lévő, jelentős természeti kárral fenyegető beruházásokat.

Erősebb védelem, ötéves moratórium szükséges

Ezeket az aggályokat jelentősen megerősíti a HUN-REN Balatoni Limnológiai Kutatóintézet (BLKI) friss szakmai állásfoglalása. A BLKI támogatja a szabályozás szigorításának irányát, ugyanakkor **legalább ötéves ideiglenes építési moratóriumot javasol**, amelynek időtartama alatt a teljes, mintegy 200 kilométeres balatoni partszakaszt tudományos szempontból fel kellene mérni. A kutatók szerint a védelemnek nemcsak a nádasokra és a szűken vett vízpartra kellene kiterjednie, hanem a berkekre, vizes élőhelyekre, természetközeli háttérterületekre és az ezeket összekapcsoló zöldfolyosókra is.

A BLKI azt is javasolja, hogy a már engedélyezett és folyamatban lévő beruházások felfüggeszthetők legyenek, amennyiben tudományosan alátámasztott vizsgálat szerint folytatásuk jelentős vagy visszafordíthatatlan ökológiai kárral fenyeget. Emellett a kutatóintézet önálló élőhely-helyreállítási és monitoringprogramot is szükségesnek tart.

A beépítés szabályozása nem elegendő

Az SOS Balaton szerint mindez megerősíti a kampány alapvető üzenetét, miszerint nem elegendő kizárólag a jövőbeni beépítések szabályait szigorítani. Tudományos alapon azonosítani kell azokat a természetes és természetközeli területeket, amelyek nélkülözhetetlenek a Balaton egységes

működéséhez és a klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodáshoz. Amíg ez a vizsgálat megtörténik, a veszélyeztetett területeken ideiglenes védelmet kell biztosítani. A stratégiai jelentőségű területeket pedig szükség esetén közösségi tulajdonba kell venni, és meg kell kezdeni a már károsodott élőhelyek helyreállítását, rehabilitációját.

Szintet lép az összefogás

A balatoni összefogás eközben helyi szinten is új szakaszba lép. November 28-án Keszthely város első balatoni önkormányzatként csatlakozik az SOS Balaton kezdeményezéshez a Kék Ernyő – Egyesületek a Balatonért Szövetség találkozóján. A keszthelyi rendezvényen az SOS Balaton céljai mellett szó lesz az iszapkotrás környezeti kérdéseiről, valamint a szabadpartok és a Balaton közösségi hozzáférhetőségének megőrzéséről is.

A Kék Ernyő Szövetség az SOS Balaton kezdeményezés tagjaként maga is részletes, az egyes jogszabályi fejezetek vonatkozásában mintegy 40 pontból álló szakmai véleménycsomagot állított össze a minisztérium által biztosított egyeztetési időszakban. Reméljük, hogy ezek a törvényalkotási munka során ténylegesen megfontolásra és beépítésre kerülnek [3].

Az SOS Balaton szerint most ritka lehetőség nyílt arra, hogy a kormányzati szabályozás, a tudományos tudás, a helyi közösségek és a civil összefogás ugyanabba az irányba mozduljon. A következő lépésnek annak kell lennie, hogy ne csak a jövőbeni beépítéseket szabályozzuk szigorúbban, hanem időben megvédjük azt is, ami még ma természetes állapotban megmaradt.

Az SOS Balaton fő kérései továbbra is változatlanok: STOP – VÉDELEM – HELYREÁLLÍTÁS

Sajtókapcsolat:

- Ladányi-Benedikt Ildikó, kommunikációs vezető
- Magyar Természetvédők Szövetsége
- +36 1 216 7297
- info@mtvsz.hu

Eredeti tartalom: Magyar Természetvédők Szövetsége

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:
https://hellosajto.hu/?p=34412